

Ku dhaqan Xafiis D.

FAAFINTA

الرسمية

OFFICIAL

RASMIGA AH

الجريدة

BULLETIN

EE JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA

Sanadka 4aad

FAAFIN SANADLE

Muqdisho

2016

Waaxda Maamulka Faafinta Rasmiga ah
Ee Xafiiska Garyaqaanka Guud ee Dawladda

Uruurinta Sharciyada iyo Wareegtooyinta ee Jan-December 2016

Qiimaha waa \$XXX Dollar, lambar waliba – **RUKUNKA:** Sanaddii waa \$XXX Dollar, Soomaaliya gudaheeda – Dibaddeedana waa \$XXX Dollar. Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyay wuxuu ka bilaabmaa 1 Janaayo. Qiimaha Qoritaanku F.R halkii sadar iyo wixii ka yar waa \$XXX Dollar – Rukunka iyo Qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah – Lacagta waxaa lagu bixiniyaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Maaliyadda.

KOBNIIN

BOGGA KOOWAAD

SHARCI

W.M

BOGGA LABAAD

XEER

BOGGA SEDDEXAAD

TALOOYIN, ISGAARSIIN, OGAYSIIS, IWM

SANADKA

2016

ANSIXINTA SHARCIGA LAGU DHISAYO MAXKAMADDA DASTUURKA

MADAXWAYNAHA J.F.S

MARKUU ARKAY: Qodobka 87aad, Farqadda 1aad, Xarafka 'C' iyo Farqadda 2aad ee Dastuurka J.F.S

MARKUU ARKAY: Qodobka 105aad, Faqradda 2aad 10 9B iyo 109C ee Dastuurka J.F.S

MARKUU ARKAY: Warqadda Ansixinta ee uu soo gudbiyay Xafiiska Guddoonka Lr. 1301/3/1/9/16 ee 11/06/2016

MARKUU TIXGELIYAY: in ay muhiim tahay in la dhiso Maxkamadda Dastuurka si loo dardargeliyo howlaha Garsoorka Dastuurka iyo Maamul wanaagga Dowladeed.

Wuxuu soo saaray Ansixinta Sharcigaan:

Qodobka 1aad

Laga bilaabo Markii uu Madaxweynuhu Saxiixo ansixintaan, waxaa la oggolaaday Dhismaha Maxkamadda Dastuurka.

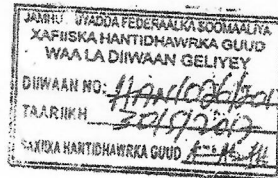
Qodobka 2aad

Waxaa khasab ku ah muwaadin kasto ee jooga gudaha iyo dibadda inuu ilaaliyo Sharcigaan.

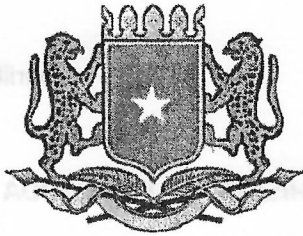
Qodobka 3aad

Waxa uu Sharcigaan dhaqangelayaa isla maalinta uu Madaxweynaha J.F.S saxiixo, waxaana la baabi'iyay sharci iyo xeer kasto ee ka soo horjeedo, waxaana lagu soo daabici doonaa Faafinta Rasmiga ee J.F.S.

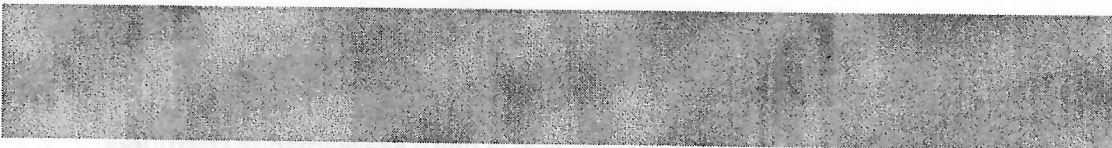
MUQDISHO: 27/06/2016

Madaxweynaha J.F.S
Xasan Sheekh Maxamuud

Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

SHARCIGA LAGU DHISAYO MAXKAMADDA DASTUURKA

Sharci Lr: _____ ee _____

Sharciga lagu dhisay Maxkamadda Dastuurka

Cutubka Kowaad:

Qodobbo Guud

Qodobka 1aad:

Dhismaha Maxkammadda Dastuurka

1. Iyadoo laga ambaqaadayo Qodobka 105 (1) ee Dastuurka Federaalka waxaa Sharcigan lagu dhisay Maxkamadda Dastuurka si waafaqsan Qod.109B ee Dastuurka Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya.
2. Maxkamadda Dastuurka waxa sharcigan lagu siiyay awoodda fasiraadda Dastuurka oo kama dambayska ah, go'aan ka gaarista khilaafaadka, xilalka iyo awoodaha u dhexeeya hay'adaha dastuuriga ah ee Dowladda Federaalka, Dowladaha xubnaha ka ah Dowladda Federaalka iyo dhaqangelinta sareynta Dastuurka.
3. Maxkammadda Dastuurka waxay waajibaadkeeda u gudanaysaa si madaxbannaan oo xor ka ah faragelin kaga timaada hay'addaha Dowladda oo heer kasta leh, ama shaqsi amo haya'ad kastoo jiritaan qaanuuni leh.

Qodobka 2aad:

Xarunta Maxkamadda Dastuurka

Xarunta Maxkamaddu waa magaalada Muqdisho, waxayna awood u leedahay in ay ku qaaddo dacwadaha meel kasta oo dalka ka mid ah.

Qodobka 3aad:

Maqaam sharciyeedka maxkammadda Dastuurka

Maxkamaddu waa hay'ad garsoor oo madax bannaan, waxayna leedahay shakhsiyad qaanuuneed, waxeyna sameysan karta shaabad iyo astaan u gaarka ah oo isla maxkamaddu go'aamiso.

Qodobka 4aad:

Xilalka iyo waajibaadka Maxkamadda Dastuurka

1. Maxkamadda Dastuurka waxay yeelanaysaa xilalka iyo waajibaadka ku xusan Dastuurka iyo sharcigan.
2. Iyadoo waxba loo dhimayn Faqradda 1aad ee Qodobkan, Maxkamada Dastuurka waxay yeelanaysaa awoodaha iyo xilalka u gaarka ee hoos ku xusan:
  - a. Dastuurinimada sharciyada iyo go'aannada leh awood sharciyeed si ay u xaqiijiso waafaqsanaanta Dastuurka;
  - b. Fasiraadda qodobada dastuurka si waafaqsan nuxurka iyo ujeedooyinkiisa;
  - c. dhageysiga iyo go'aan ka gaarista dacwooyinka ku saabsan sharci-duris si ay u hubiso dastuurnimada shuruucda si waafaqsan Qod 86 aad ee Dastuurka;
  - d. Saleynta eedaymaha iyo Maxkamadeynta la xiriirta faldambiyeedyada khiyaano qaran, ku xad-gudbidda Dastuurka iyo sharciyada ee uu ku kaco Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
  - e. Dhageysiga iyo go'aan ka gaarista dacwooyinka soo gaara Maxkamadda Dastuurka oo la xirriira codsi fasiraada Dastuurka oo aan ka soo unkamin dacwad Maxkamadeed;
  - f. Go'aan ka gaarista khilaafaadka Dastuuriga ee u dhexeya Dawladda Federaalka iyo dawladdaha xubin ka ah Federaalka, ama dawladdaha xubin ka ah dawladda Federaalka dhaxdooda;
  - g. Dhageysiga iyo go'aan ka gaarista khilaafaadka u dhexeeya laamaha Dawladda federaalka oo ku saabsan awoodaha iyo waajibaadka Dastuuriga ay kala leeyihiin;
  - h. Dhagaysiga iyo go'aan ka gaarista dacwooyinka la xirriira arimaha Dastuuriga ah ee dan guud ee dadweynaha iyo Qaadista dacwadaha sharciga ah haddii muwaadin soomaaliyeed meel looga dhaco xaqiisa dastuuriga ah;
  - i. Baabi'inta xeerka, qodobka, go'aanka iyo hawl kasta ee khilaafsan Dastuurka;
  - j. Kala saarista iyo ku dhawaaqidda natiijadda kama danbeysta ah ee doorashooyinka haddii la isku qabto;

- k. Wixii kale ee dastuurku ama sharci kale u xilsaaro;
1. Maxkamadda Dastuurka waxay kaloo awood u leedahay go'aan ka gaarista weydiimaha ku saabsan fasiraad Dastuuriga oo uga yimaada maxkamadaha caadiga ah oo la xiriira arrimo Garsoor oo markaa Maxkamadaha horyaala;

Qodobka 5aad:

Qaab-dhismeedka Maxkamadda Dastuurka

1. Maxkamadda Dastuurka waxay ka kooban tahay shan (5) Garsoore si waafaqsan Qodobka 109B (1) ee Dastuurka.
2. Maxkamaddu waxay leedahay kaaliyayaal, howlwadeenno iyo shaqaalaha kale ee loo baahdo.

Qodobka 6aad:

Magacaabista Garsoorayaasha

1. Musharixiinta Garsoorayaasha Maxkamadda Dastuurka waxaa soo jeedinaya Golaha Adeegga Garsoorka waxaana loo gudbinayaa Golaha Shacabka si waafaqsan Qod. 109B (3) ee Dastuurka oo ku ansixinayaa muddo soddon (30) beri gudohood laga bilaabo maalinta soojeedintu soo gaarto Golaha Shacabka. Haddii kalfadhigu xiran yahayna soddon beri gudahood ka bilaabata maalinta kalfadhiga xiga uu furmo.
2. Marka ay jago garsoore ka banaanaato Maxkamadda Dastuurka, Guddiga Adeegga Garsoorka wuxuu Musharixiinta u soo gudbinaya Golaha Shacabka oo ku ansixinayo si waafaqsan Farqada 1aad ee Qodobkan.
3. Madaxweynaha JFS wuxuu xeer Madaxweyne ku meel marinayaa musharixiinta uu soo ansixiyey Golaha Shacabka muddo shan iyo toban beri gudohood ka bilaabata maalinta Guddoomiyaha Golaha Shacabka uu u gudbiyo Madaxweynaha JFS.
4. Kulanka guud ee ugu horeeya ee Xubnaha Garsoorayaasha Maxkamadda Dastuurka ay wada goobjoog yihiin waxay iska dhex dooranayaan Guddoomiye iyo Guddoomiye Ku-xigeen si waafaqsan 109B (5) ee Dastuurka Federaalka, waxaana lagu meelmarinayaa Xeer Madaxweyne si waafaqsan Qodobka 90 (j) ee Dastuurka.

Qodobka 7aad:
Shuruudaha Magacaabista

1. Qofka loo magacaabay Garsoore Maxkamadda Dastuurka waa in uu buuxiyaa shuruudaha soo socda:
  - a. In uu yahay Soomaali;
  - b. Da'diisa ka yaraan afartan (40) jir;
  - c. Taariikh-nololeedkiisu ka maran yahay sumcad xumo wax u dhimi karta shakhsiyadiisa, hufnaantiisa ama Madaxbanaanidiisa;
  - d. Inuu leeyahay caafimaad wanaagsan oo u suurtagelineyso gudashada waajibaadkiisa;
  - e. In uu haysto shahaado Jaamacadeed oo la aqoonsan yahay, bartayna Shareecada ama qaanuunka kuna xeel-dheer yahay qaanuunka iyo dastuurka;
  - f. Inuu leeyahay waaya-aragnimo aan ka yareyn toban sano ee xagga sharciga iyo dastuurka;
  - g. In uusan ka mid ahayn xisbi siyaasadeed; iyo
  - h. Aan horay Maxkamad ku xukumin fal dambiyeed lagu mutesan karo ciqaab shantii (5) sano ugu dambaysay.
2. Guddiga Adeegga Garsoorka waa inuu xaqiijiyaa habraaca magacaabista in uu noqdo mid daahfuran una furan ka qayb qaadashada muwaadiniinta buuxiya shuruudaha;
3. Iyadoo waxba loo dhimaynin shuruudaha magacaabista sharcigan ku xusan, waxaa garsoore maxkamadda dastuurka si gaar ah loo magacaabi karaa sharciyahan ku caanbaxay aqoonta qaanuunka, bare sare Jaamacadeed ee kulliyadaha Sharciga, ama qareen ugu yaraan 10 sano ku soo shaqeeyay qareennimo.

Qodobka 8aad:
Muddada Xil-haynta Xafiiska Garsoorayaasha
Maxkamadda Dastuurka

1. Muddada xilka Guddoomiyaha iyo Guddoomiye Ku Xigeenka iyo Garsoorayasha Maxkamadda waa 5 (shan) Sano oo hal mar la cusboonaysiin karo.

2. Guddoomiyaha iyo Guddoomiye Ku-Xigeenka Maxkamadda waxaa iska soo dhex dooranaaya shanta garsoore ee Maxkamadda, kuwaas oo go'aankooda u gudbinaya Golaha Adeegga Garsoorka kadibna Madaxwaynaha ayaa magacaabistooda ku meelmarinaaya xeer Madaxweyne;
3. Guddiga Adeegga Garsoorka iyo Golaha Shacabka waa in ay xaajiiyaan in musharaxa bedelaya garsooraha xilhayntiisu dhammaatay habraaca magacaabista musharaxa cusub la dhamaystiro ugu yaraan seddax bilood ka hor inta aysan dhammaan muddada xilhaynta garsooraha la bedelaayo. Hadii kalfadhiga Golaha Shacabku xiran yahayna magacabista musharaxa cusub lagu dhamaystiro soddon (30) beri gudahood ka bilaabata maalinta kalfadhiga xiga furmo.
4. Garsoore xilka iska casilaaya inta uusan shaqada ka tegin waa in uu seddax bilood ka hor istigaalo qoraal ah u gudbiyaa Guddoomiyaha Maxkamadda Dastuurka iyo Madaxweynaha JFS. Habraaca magacabista Garsooraha lagu bedelaayo waa in lagu dhamaystiraa muddada seddexda bilood gudaheed ka bilaabata taariikhda istigaaladda xil ka degidda.
5. Marka Garsooraha Maxkamadda Dastuurka xilka laga qaado ama uu geeriyoodo, Guddiga Adeegga Garsoorka iyo Golaha Shacabka waa in ay ku soo magacabaan seddex bilood gudaheed Garsooraha beddelaya xubinta xilka laga qaaday ama geeriyooday ka bilaabata taariikhada garsoorahu xilka laga qaaday ama geeriyooday.
6. Marka Garsoore Maxkamadda Dastuurka ay ka dhamaato muddada xil-haynta xafiiska, ama uu gaaro da'da hawlgabka sharcigu tilmaamay, ama uu xilka iska casilo, wuxuu xilka sii haynayaa ilaa iyo inta laga soo magacaabay garsoorihii bedeli lahaa si waafaqsan Faqradda 3aad, 4aad iyo 5aad ee Qodobkan.

Qodobka 9aad:

Dhaarta

Marka la magacaabo dhammaan Garsoorayaasha Maxkamadda Dastuurka, inta aanay xilkooda qaban ka hor, waxay Madaxweynaha JFS hortiiisa ku marayaan dhaarta soo socota: “Waxaan ku dhaaranayaa magaca Ilaahay inaan xilkayga u gudanayo si daacad ah oo danta dalka, dadka iyo diinta ku jirto, dhawrana Dastuurka Qaranka iyo shuruucda kale ee dalka u yaalla.”

Qodobka 10aad:

Xasaanadda Garsoorayaasha Maxkamadda Dastuurka

1. Garsooraha Maxkamadda Dastuurka lagama qaadi karo xilka Garsoornimada intaaysan dhammaan muddada xilhayntiisa ka hor aan ka aheyn go'aan anshaxmarin waafaqsan Qodobka 11aad ee sharcigan ama iskiisa xilka iska casilo.
2. Garsooraha Maxkamadda Dastuurka laguma oogi karo Dacwad madani ah ama mid ciqaabeed oo ka dhalata fal la xiriira xil gudashadiisa garsoorenimo.
3. Garsooraha Maxkamadda Dastuurka lama baari karo qofnimadiisa ama hoygiisa iyadoo aan ogolaansho laga haysan Golaha Adeegga Garsoorka.
4. Garsooraha Maxkamadda Dastuurka lama xiri karo, lagumana soo rogi karo xayiraad xoriyadda qofnimadiisa iyadoo aan ogolaansho hore laga haysan Golaha Adeegga Garsoorka aan ka ahayn marka garsooraha lagu qabto isagoo gacmaha kula jira fal dambiyeed xirtaankiisa khasab yahay.

Qodobka 11aad:

Waxyaabaha ka reeban Garsooraha Maxkamadda Dastuurka

1. Garsooraha Maxkamadda Dastuurka waxaa ka reeban:
  - a. Inuu iska diiwaangeliyo xisbi Siyaasadeed ama.
  - b. Xubin ka noqda Xakuumadda Federaalka ama Laanta Sharcidejinta ee Dawladda Federaalka ama xubin ka noqda Dowladaha xubin ka ah Federaalka.

- c. Inuu ka qeyb qaato hawl kasta oo wax u dhimi karta heybadda iyo Madaxbanaanida xilka Garsoore Maxkamadda Dastuurka.
2. Garsooraha Maxkamadda Dastuurka ma qaban karo jago ama masuuliyada kale oo aan ka ahayn xubinnimadda maxkamadda Dastuurka.

Qodobka 12aad:

Xilka Qaadista Garsooraha Maxkamadda Dastuurka

1. Garsooraha Maxkamadda Dastuurka inta uusan gaarin da'da howlgabnimada waxaa xilka looga qaadi karaa oo keliya shuruudaha soo socda:
  - a. Haddii ay ku timaado geeri;
  - b. Haddii garsooruhu si qoraal ah ku caddeeyo inuu iska casilo garsoorenimada lagana ogolaado;
  - c. Haddii maxkamadi xukun kama dambays ah ku gaarto in uu galay dembi ka hor-istaagi kara in uu qabto shaqo dawladeed ama adeeg bulsho
  - d. Haddii Golaha Adeegga Garsoorka uu ka soo saaro go'aan anshax marin kama dambays ah uuna soo jeediyo in xilka garsoorenimada laga qaado;
  - e. Caafimaad darro jireed ama maskaxeed oo soo caddeeyeen guddi takhaatiir oo la aqoonsan yahay; iyo
  - f. Dhaqan anshax xumi baahsan.
2. Qof kasta wuxuu u soo gudbin karaa Guddiga Adeegga Garsoorka cabasho ka dhan ah Garsooraha Maxkamadda Dastuurka si waafaqsan xaaladaha lagu xusey Faqradda 1aad ee qodobkan.
3. Haddii Guddiga Adeegga Garsoorka oo uu u arko in eedeymahu leeyihiin mudnaan, Guddiga Adeegga Garsoorka wuxuu magacaabayaa guddi gaar ah (tribunal) oo ka kooban ugu yaraan saddex Garsoore si ay u baaraan go'aana kaga gaaraan eedeymahaas.
4. Haddii Maxkamaddu ay go'aan ku gaarto in mid kamid ah eedeymaha ku xusan Faqradda 2aad ee Qodobkan uu yahay

mid sugan, Maxkamadu waxay talooyinkeeda u gudbinaysaa Golaha Adeegga Garsoorka.

5. Markuu Golaha Adeega Garsoorka xilka ka qaado Garsooraha Maxkamadda Dastuurka, waxaa xilka qaadistiisa rasmi ahaan lagu meelmarinayaa xeer Madaxweyne.

Qodobka 13aad:

Diiwaanhayaha iyo Hawlwadeennada kale ee Maxkamadda Dastuurka

1. Maxkamadda Dastuurka waxay yeelanaysaa Diiwaanhaye, Kaaliyaal Diiwaanhaye, iyo hawlwadeenno maamuleedka lagama maarmaan u ah habsami u socodka howlaha Maxkamadda.
2. Diiwaanhayaha xilalka iyo hawlaha uu fulinaayo waxaa lagu qeexayaa Xeer— hoosaadka Maxkamada Dastuurka.

Qodobka 14aad:

Awoodda Maxkamadda Dastuurka

1. Maxkamadda Dastuuriga waxay awood u leedahay go'aaminta dastuurnimadda shuruucda iyo axkaamta kale oo leh awood sharciyeed si waafaqsan Qodobada 86 (3) (4), 109B iyo 109C ee Dastuurka.
2. Maxkamadda marka ay go'aamineyso Dastuurnimada shuruucda waxay eegeysaa oo keliya in qaabka, nuxurka iyo dulucda arrinta ay ka go'aan gaareyso waafaqsan yihiin Dastuurka iyadoo wax qiimeyn ah siineynin arrimaha Siyaasadeed ee la xirriira si waafaqsan Qodobka. 1 (2) ee Xeerka Nidaamka Garsoorka Lr. 3 ee 12 June 1962.

Qodobka 15aad:

Duridda Sharci heer Federaal

1. Sharci habraaca ansixinta Baarlamaanka Federaalka iyo dhaqangelidaba maray waxaa lagu duri karaa oo keliya in uu ka soo horjeedo Dastuurka, waxaana qoraal ahaan Maxkamadda Dastuurka usoo gudbin kara:

- a. Golaha Aqalka Sare ee Baarlamaanka Federaalka, isagoo isu dhan ama ergo hal dawlad xubin ka ah dawladda Federaalka;
  - b. Sedex meelood meel xubnaha Golaha Shacabka Federaalka
  - c. Golaha Wasiirada Federaalka;
  - d. Ugu yaraan 10,000 (toban kun) muwaadin codbixiyaal diiwaan gashan.
2. Madaxweynaha Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya oo keliya ayaa codsan kara duridda iyo dib u eegista Hindise Sharciyeed labada Gole ama Gole ka mid ah Baarlamaanka Federaalka soo ansixiyey si loo hubiyo waafaqsanaantiisa Dastuurka.
  3. Marka la gunaanado dhegeysiga dacwada sharci duridda kadib, afar usbuuc gudahood ayey Maxkamadda Dastuurka go'aan ka soo saareysaa Dastuurnimada Sharci heer Federaal oo la soo duray, haddii aysan jirin xaalado sababaya in loo baahan yahay muddo ka badan afar isbuuc;
  4. Haddii Maxkamadda ay go'aamiso in Sharci heer Federaal ah dhammaantiisa ama Qodobbo ka mid ah aysan waafaqsaneyn Dastuurka, Maxkamadda Dastuurka waxay go'aankeeda u gudbineysaa Baarlamaanka Federaalka si ay dib ugu baarandegaan una waafajiyaan Dastuurka;
  5. Sharci heer Federaal ah ma ansaxayo iyadoo aan la sixin Qodobbada aan waafaqsaneyn Dastuurka oo ay Maxkamadda Dastuurka tilmaantey.

Qodobka 16aad:

Durid Sharci heer Maamul Goboleed ama Dawlad Goboleedyada

1. Sharci maray habraaca ansixinta laanta sharcidejinta Maamul Goboleed ama Dawlad Goboleed iyo meelmarinta laanta fulintoodaba waxaa lagu duri karaa oo keliya in uu ka soo horjeedo Dastuurkooda iyo Dastuurka Federaalka, waxaana qoraal ahaan Maxkamadda Dastuurka usoo gudbin kara:
  - a. Seddex meelood meel (1/3) xubnaha laanta Sharcidejinta ee Maamul Goboleedka ama dawlad goboleedka xubinta ka ah federaalka arrinta khuseyso.
  - b. Golaha wasiirada ee Xukuumadda Federaalka, ama

- c. Shan kun muwaadiniin Codbixiyayaal ka diiwaan gashan isla Dowlad goboleedka ay arrinta khuseyso.
2. Marka la gunaanado dhacaysiga dacwada sharci duridda heer Maamul/Dawlad Goboleed kadib, Saddex bilood gudahood ayey Maxkamadda Dastuurka go'aan ka soo saareysaa Dastuurnimada Sharci heer Goboleed oo la soo duray, haddii aysan jirin xaalado sababaya in loo baahan yahay mudada kor ku xusan;
3. Haddii Maxkamadda ay go'aamiso in Sharci heer Maamul/Dawlad Goboleed dhammaantiisa ama Qodobbo ka mid ah aysan waafaqsaneyn Dastuurka Maamul/ Dawlad Goboleed ama Dastuurka Federaalka, Maxkamadda Dastuurka waxay go'aankeeda u gudbineysaa Golaha Sharcidejinta ay khuseyso si ay dib uga baarandegaan una waafajiyaan Dastuurrada;
4. Sharci heer Maamul/Dawlad Goboleed ma ansaxayo iyadoo aan la sixin Qodobbada aan waafaqsaneyn Dastuurrada oo ay Maxkamadda Dastuurka tilmaantey.

Qodobka 17aad:

Codsi Fasiraad Dastuurka

1. Maxkamadda Dastuurka keliya ayaa leh awood Garsoor ku saabsan codsi fasiraad Dastuureed oo aan ka soo unkumin Maxkamadaha, waxaana qoraal ahaan kusoo codsan kara keliya:
  - a. Aqalka sare ee Baarlamaanka Federaalka oo codsigaas ku ogolaadey cod aqlabiyad ah.
  - b. Dowlad Goboleed xubin ka ah Dowladda Federaalka.
  - c. Saddex meelood meel (1/3) Golaha Shacabka Federaalka;
  - d. Golaha Wasiirada ee Xukuumada Federaalka.
2. Codsiga fasiraadda Dastuurka waa:
  - a. In uusan la xiriirin dacwad maxkamad oo weli hortaal.
  - b. Maxkamadda Dastuurka waxay bixineysaa fasiraada Dastuureed toos la xiriirta arrinta la soo weydiiyey;
  - c. Waxaa lagama maarmaan ah in fasiraadda Dastuureed ay Maxkamaddu bixineyso ay ahaato mid si cad loo fahmi karo lehna xal go'aaminaya su'aasha Dastuureed oo loo soo gudbiyeey.

3. Waa in saddex bilood gudohood Maxkamadda Dastuurka go'aan ka soo saartaa codsiga fasiraada Dastuurka ku xusan Qodobkan kadib marka ay soo dhameystirto dhegeysiga.
4. Fasiraada Maxkamadda Dastuurka ee ku xusan Qodobkan wuxuu ku waajib noqonaya dhammaan haya'addaha Xukuumada Federaalka iyo Xubnaha dowlad Goboleedyada iyo Maamul Goboleedyada KMG.

Qodobka 18aad:

Dacwadaha la xiriira Dastuurka oo ka soo unkuma Maxkamadda

1. Si go'aan looga gaaro dacwado horyaal Maxkamadaha ay ka soo ifbaxaan arrimo u baahan fasiraad Dastuureed, Maxkamaduhu waxay fasiraad dastuureed weydiisan karaan Maxkamadda Dastuurka.
2. Haddii dhinacyada dacwada midkood soo jeediyo codsi fasiraad Dastuureed, Maxkamaduhu waxay codsigooda u gudbin karaan Maxkamada Dastuurka.
3. Inta codsiga fasiraadda Dastuureed ee ka yimid dhinacyada loo gudbinin Maxkamadda Dastuurka, Maxkamadda dacwada hortaal waa in ay ku qanacdaa in go'aan ka gaarista dacwada loo baahan yahay fasiraad Dastuureed.
4. Dhegeysiga dacwadda Maxkamadda hortaal waa la hakinayaa taniyo inta Maxkamadda Dastuurka go'aan ka soo gaareyso arrimaha Dastuuriga.

Qodobka 19aad:

Dacwad la Xiriira Xaquuqda Dastuuriga ah

1. Dacwadda ku xusan Farqadda 1aad ee Qodobkan waxaa Maxkamadda loo soo gudbin karaa oo keliya kadib markii dhammaan hay'adaha Garsooridda ee jira iyo xafiisyada kale ee Maamulka dawladda kala xaqsooridooda lagu qanci waayo.
2. Haddii dacwadaha loo soo gudbinaayo Maxkamadda ay saameyn ku leedahay arrin ku lug leh danta guud ee dadweynaha ama haddii dib u xaqsoorid loogu diro maxkamado kale ay hor iyo horaan dhibaato weyn u keeyneyso danta dacwad oogaha, maxkamaddu ma tixgelineyso shuruudaha ku xusan Faqradda 2aad ee Qodobkan.

Qodobka 20aad:

Dacwooyinka Dastuuriga ah ee la Xiriira Danta Guud

1. Dacwadaha ku saabsan arrimo Dastuuri ah oo saameyn ku leh danta guud waxaa si toos ah ugu soo gudbin kara maxkamadda Dastuurka, qof kasta, koox kasta, hay'ad kasta, Dawladda Federaalka ama Dawlad Goboleedyada xubnaha ka ah Federaalka.
2. Dacwooyinka ku xusan Farqadda 1aad ee Qodobkan waa in ay si cad u ugu qeexan tahay arrimo Dastuureed iyo danta guud oo ujeedada dacwad oogaha difaacayo.

Qodobka 21aad:

Khilaafaadka u Dhexeeya Xukuumadaha

1. Maxkamadda Dastuurka waxay awood u leedahay xalinta khilaaf kasta oo ka dhex aloosma Xukuumada Federaalka iyo xukuumadaha xubinta ka ah Dawladda Federaalka, ama Xukuumadaha ka tirsan Dawladda Federaalka dhexdooda, dacwadaas ay soo gudbin karaan dhinac kasta oo ka mid ah dhinacyada kor ku xusan.
2. Khilaafyada ku xusan Farqada 1aad ee Qodobkan waxaa Maxkamadda loo soo gudbin karaa oo keliya kadib marka dhinacyada ay ku dadaalaan in khilaafaadka ku xaliyaan mabda'a Dastuuriga ah ee xiriirka iskaashiga xukuumadeed oo wax-kuoolka ah.
3. Haddii Maxkamadda aysan garwaaqsan in dhinacyada khilaafka u dhexeeya sameynin dadaal ku filan oo khilaafaadka lagu xaliyo mabda'a xiriirka iskaashiga xukuumadeed oo wax-kuoolka ah, Maxkamaddu waxay dib ugu celineysaa dhinacyada khilaafka u dhexeeyo si ay u sameeyaan wadaxaajood iyo gorgortan dheeri ah.
4. Maxkamadda Dastuurka waxay Madaxweynaha JFS, Golaha Wasiirada, Labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka iyo Xukuumaddaha Maamul Goboleedyada ku wargelincysaa habraaca dacwadgelidda ku xeerisan qodobkan.

Qodobka 22aad:

Khilaafyada u Dhexeeya Hay'adaha Xukuumada Federaalka

1. Maxkamadda Dastuurka waxay awood u leedahay dhegeysiga iyo go'aan ka geerista khilaafaadka ka dhex aloosma hay'adaha Xukuumadda Federaalka oo hay'ad ka mid ah soo gudbisay dacwad la xiriirta awoodahooda iyo xilalkooda Dastuuriga ay kala leeyihiin.
2. Khilaafyada ku xusan Farqada 1aad ee Qodobkan waxaa Maxkamadda loo soo gudbin karaa oo keliya kadib marka dhinacyada ay ku dadaalaan in khilaafaadka ku xaliyaan mabda'a Dastuuriga ah ee xiriirka iskaashiga xukuumadeed oo wax-kuoolka ah.
3. Haddii Maxkamadda ay ku qancin in dhinacyada khilaafaadka u dhexeeya aysan gelinin dadaal ku filan oo meel golaha Maxkamadda ka baxsan ku xalin kareen, waxay dib ugu celineysaa dhinacyada ay khuseeyso khilaafaadka si ay u sameeyaan dadaal dib u xaajood iyo gorgortan dheeraad ah.
4. Maxkamadda Dastuurka waxay Madaxweynaha Jumhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, Golaha Wasirada, Labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka iyo Guddiga Adeegga Garsoorka ku wargelineysaa habraaca dacwadgelidda ku xeerisan qodobkan.

Qodobka 23aad:

Eedeeynta Madaxweynaha Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya

1. Xil-ka-qaadista Madaxweynaha Jumhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa Maxkamadda Dastuuriga loogu soo gudbin karaa keliya soojeedin (mooshin) ku saldhigan qiyaano qaran ama ku xad gudub culus ee nidaamka Dastuurka ama sharuucda dalka oo ay soo jeediyaan Saddex meelood meel (1/3) tirada guud ee xubnaha Golaha Shacabka Jumhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Soojeedinta (mooshinka) xil ka qaadista ku xusan Farqada 1aad ee Qodobkan waa in ay si cad ugu qeexan yihiin

jiritaanka falalka saldhigga u ah ee deymaha lagu sababeeyay xil-ka-qaadista Madaxweynaha.

3. Haddii Maxkamadda Dastuurka ay garawsato in soojeedintu (mooshinka) ku qeexan yihiin kuna dhan yihiin cadeymaha ku xusan Farqadda 1aad iyo 2aad ee Qodobkan, diiwaanhayaha Maxkamadda Dastuuriga ah wuxuu Madaxweynaha ku wargelinayaa qoraallada, habraaca iyo talaabooyinka loo marayo dhegeysiga dacwadda wuxuuna ka codsanayaa in muddo cayiman oo marna aan ka badnaan karin afar usbuuc haddii aysan jirin xaalado sababaya in waqti dheeraad ah la siiyo.
4. Haddii Madaxweynaha Jumhuuriyadda Federaalka Soomaaliya uusan ka soo jawaabin ee deymaha lagu soo oogay mudada ku xusan Farqadda 3aad ee Qodobkan, Maxkamadda Dastuurka waxay gudagaleysaa go'aan ka gaarista soojeedinta (mooshinka) jawaabta Madaxweynaha la'aanteed, haseyeeshee waxay cuskanaysaa dhammaan cadeymaha iyo xogta Maxkamadda heli karto.
5. Maxkamadda Dastuurka marka ay dhameystirto dhegeysiga dacwadda iyo baaritaanka. waxay laba bilood gudahood go'aan ka gaareysaa dhammaan soo jeedimaha la xiriira xil-ka-qaadista Madaxweynaha Jumhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
6. Haddii Maxkamadda ay u cadaato oo ay garwaaqsato in falalka ee deymuhu lagu soo saleeyay ay yihiin kuwo sugan oo si shaki la'aan ah u qiraya in ay jiraan khiyaamo qaran ama ku xad gudub culus nidaamka Dastuurka ama sharuucda dalka, waxaa Madaxweynaha Jumhuuriyadda Federaalka Soomaaliya xilka looga qaadi karaa Saddex meelood laba (2/3) xubnaha guud ee labada Aqal ee Baarlamaanka Federaalka.

Cutubka 2aad:

Habraaca Dacwad Qaadista Maxkamadda Dastuurka

Qodobka 24aad:

Habraaca Dacwadaha Maxkamadda

1. Habraaca dacwad qaadista, dhegeysiga iyo xukun gaarista Maxkamaddu waxaa loo qaadayaa sida ku cad Xeerka Habka Madaniga Soomaaliyeed.

2. Maxkamaddu waxay u yeeri kartaa cid kasta oo ay u aragto inay gacan ka gaysan karto gaarista xukun cadaalad ku dhisan. Sidoo kale waxay dalbi kartaa xog kasta oo wax ka taraysa go'aan ka gaarista dacwadda.
3. Maxkamaddu marka ay dhammeyso dhagaysiga dacwadda waxay soo saaraysaa xukun ku salaysan cod hal-dheeri ah ee garsoorayaasha dacwadda galay, iyadoo ka jawaabaysa dhammaan arrimihii la horkeenay si waafaqsan sharciga dalka.
4. Dhageysiga dacwaduhu waa mid u furan dadweynaha, hase yeeshee Maxkamaddu waxay go'aamin kartaa in dacwadda lagu dhagaysto si qarsoodi ah marka ay jiraan sababo la xiriira ilaalinta sirta qaranka, amaanka ama anshaxa guud.
5. Maxkamaddu waxay dacwadaha ku geleysaa qaab guddi oo ka kooban ugu yaraan guddoomiyaha maxkamadda iyo (2) Garsoore;
6. Dacwadaha culus waxay Maxkamaddu ku gelayaa xubnahoodda oo dhameystiran;
7. Go'aanka Maxkamaddu waa kama dambays.

Qodobka 25aad:

Dhaqangalka Xukunnada Maxkamadda

1. Maxkamadda ayaa yeelanaysa awoodda go'aan ka gaarista waqtiga dhaqangalka go'aankeeda, iyada oo tixgelineysa danta dhinacyada dacwadda ku lugta leh iyo danta guud ee bulshada.
2. Haddii Maxkamaddu buriso sharci ciqaabeed, dhaqangalka xukunkeeda waa inuu ku saleysnaadaa hadba sida dantu ugu jirto ee deysanaha ama xukunsanaha loo cuskaday sharcigaas la buriyay.

Qodobka 26aad:

Ka Joogsiga Dacwadda iyo Durista Garsooraha

1. Garsooraha Maxkamadda waa in uu ka joogsado gelidda dacwadda marka ay jirto mid ka mid ah xaaladaha ku xusan Qodobka 29aad Xeerka Habka Madaniga Soomaliyeed.
2. Haddii garsooruhu ka joogsan waayo gelidda dacwadda sida ku xusan Faqrada hore ee Qodobkan waxaa laga gudbin karaa

cabasho lagu durayo oo la horgeynayo Guddoominayaha Maxkamadda si uu go'aan uga gaaro.

Qodobka 27aad:

Dacwadaha Waafaqsanaan La'aanta Dastuurka

1. Dacwadaha waafaqsanaan la'aanta dastuurka waxaa ka soo qayb gelaya, ka sokow dhinacyada ay khusayso, Garyaqaanka Guud ee dawladda iyo Xeer-Ilaaliya Guud ee Qaranka si loo ilaaliyo danta guud ee bulshada iyo ku dhaqanka Dastuurka;
2. Dhinacyada dacwadaha Maxkamadda Dastuurka waxay soo wakiilan qareenno u dooda.

Qodobka 28aad:

Xukunnada Maxkamadda

1. Maxkamadda, marka la horkeeno dacwad waxay ka soo saareysaa xukun kama dambeys ah oo ay ku caddeyneyso sal lahaanshaha ama sal la'aanta dacwadda.
2. Maxkamaddu waa inay nuqul ka mid ah Xukunka u gudbisaa Madaxweynaha, Afhayeenka Barlamaanka, Guddoomiyaha Aqalka Sare, Guddoomiyaha Maxkamadda Sare, Ra'iisul Wasaaraha, Xeer-Ilaaliyaha Guud iyo Garyaqaanka Guud; iyadoo nuqul kalena la dhigayo kaalinka Maxkamadda si dhinacyada dacwaddu khuseyso loo gaarsiiyo.
3. Dhammaan Xukunnada Maxkamadda waa in lagu soo qoro Faafinta Rasmiga ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya 30 (soddon) maalmood gudahood, taas oo ka billaabaneysa taariikhda loo gudbiyay Garyaqaanka Guud.

Cutubka 3aad:

Qodobbo Qubane ah

Qodobka 29aad:

Xeer Hoosaadka

Iyadoo aan waxba loo dhimeynin Dastuurka, sharcigan ama sharciyada kale ee Federaalka, shirweyne guud ee xubnaha Maxkamadda Dastuurka waxay ku sameysanayaan Xeer hoosaad

kaasoo ku ansaxayo marka ay taageerto ugu yaraan Saddex Garsoore ee ka tirsan shanta garsoore ee Maxkamadda Dastuurka.

Qodobka 30aad:

Guntinta iyo Go'aan Gaarista

1. Haddii uusan si kale u dhigin Dastuurka ama sharcigan, guddiga dhegeysiga ee Maxkamadda Dastuurka wuxuu ku ansaxayaa marka ay joogaan Saddex Garsoore ee ka tirsan shanta Garsoore.
2. Maxkamadda waxay go'aan keeda ku gaareysaa cod aqlabiyad hal dheeri ah ee guddiga garsoorayaasha dhagaysanaya dacwada.
3. Waxaa shir guddoominaya dhegeysiga dacwada Guddoomiyaha maxkamadda Dastuurka, ama ku xigeenkiisa marka uu maqan yahay Guddoomiyaha. Marka guddoomiyaha ama ku xigeenka ay maqan yihiin ama aysan awoodin in ay shir guddoomiyaan ama ay bannaan tahay xafiiska Guddoomiyaha iyo ku xigeenkiisa, Maxkamadda waxaa shir guddoominaya Garsooraha ugu da'da weyn.
4. Marka codeynta ay bar-bardhac noqoto, go'aanka wuxuu u dhacayaa dhanka Garsooraha shir guddoominaya uu u codeeyo.

Qodobka 31aad:

Dhegeysiga Dadweynaha

1. Dhageysiga Maxkamadda Dastuurka waa in uu ahaado mid u furan dhammaan dadweynaha;
2. Haddii danta sharciga ah ee dhinac ka mid ah dhinacyada, dhinac Saddexaad, ama danta guud ay ku jirto, maxkamadda Dastuurka waxay dhageysiga dacwada u sameyn kartaa si qarsoodi ah.

Qodobka 32aad:

Amaro (Go'aano) Ku-Meelgaar-ah

1. Maxkamadda Dastuurka, marka uu uga yimaado codsi dhinac ka mid ah dhinacyada ama soo jeedin iyada u gaar ah waxay soo saari kartaa amar (go'aan). Haddii go'aankaas lagama maarmaan u yahay ka hortaga dhibaato aan dib loo daaweyn karin;

2. Amarka ku-meelgaarka-ah ee Maxkamadda wuxuu noqonayaa meelmar (dhaqangal) waqti go'an ay Maxkamadda go'amiso kaasoo aan dhaafi karin Lix Bilood oo laga soo bilaabo maalinta amarkaas uu dhaqan galay, Maxkamadda dib ayey u cusboonaysiin kartaa amarka.

Qodobka 33aad:

Ku Xadgudub Maxkamaddeed

Maxkamadda Dastuurka waxay leedahay awood iyo xukun la mid ah kan Maxkamadda Sare ee Federaalka oo ay ku cigaabi karto qof kasta oo xadgudub ku sameeya dacwada hortaala Maxkamadda.

Qodobka 34aad:

Miisaniyada sanadeedka

1. Maxkamadda Dastuurka waxaa loo qoondeynayaa Miisaaniyada sanadeed laguna ansixinayaa habraac Miisaniyada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
2. Maxkamadda waxay diyaarsaneysaa Miisaniyad Sanadeedkeeda oo qeyb ka ah Miisaniyadda Dawladda iyadoo raaceyso si waafaqsan habraac dejinta miisaaniyada Dawlada Federaalka Soomaaliya

Qodobka 35aad:

Dhaqangalka Sharcigan

1. Wixii sharcigan laga waayo waxaa loo raacaya Nidaamka Garsoorka Soomalia iyo lifaaqyadiisa oo lagu ansixiyey Xeerka Lt. 3 ee 12 Juunyo 1962.
2. Sharcigani wuxuu dhaqangelayaa marka uu Golaha Shacabka anixiso, Madaxweynaha Jumhuuriyadda Federaalka Soomaaliya Xeer ku soo saaro isla markaana lagu soo saaro Faafinta Rasmiga ah.